

“विक्रमते” समर्थो भवति ॥ सामान्येन विहितानां हविषां दे-
वताविशेषान् विधत्ते । “अग्नये पवमानाय । अग्नये पावकाय ।
अग्नये शुचये । यदग्नये पवमानाय निर्वपति । पुनात्येवैनम् ।
यदग्नये पावकाय । पूत एवास्मिन्नन्नाद्यं दधाति । यदग्नये
शुचये । ब्रह्मवर्चसमेवास्मिन्नुपरिष्ठाद् दधाति” इति [१०] “पव-
मानः” स्वयं शुद्धः । “पावकः” अन्यस्य शोधकः “शुचिः”
दीप्यमानः । तत्र प्रथमेन यजमानस्य शुद्धिः । द्वितीयेनान्न-
प्राप्तिः । तृतीयेन फलद्वयस्योपरिष्ठाद् ब्रह्मवर्चसप्राप्तिः । अत्र
मीमांसातृतीयाध्यायस्य षष्ठपादे चिन्तितम् ।

संस्कृते पवमानेष्ट्या वक्तौ सेष्टिर्नवेष्टयः ।

वक्तौ तत्संस्कृते कार्याश्चोदकस्यानुरोधतः ॥

चोदकः पवमानेष्टौ न तां प्रापयितुं प्रभुः ।

अनङ्गत्वमिद्विभ्यां दृष्टयस्तदसंस्कृते ॥

पवमानादोष्टिभिराहवनीयाद्यग्नयः संस्क्रियन्ते । संस्कृतेष्व-
ग्निहोत्रदर्शपूर्णमासा हि क्रतवः प्रवर्तन्ते । तथा सति विमताः
पवमानेष्टयः ताभिरिष्टिभिः संस्कृते वक्तौ कार्या दृष्टित्वादि-
तरेष्टिवत् चोदकस्यैवं सत्यनुगृहीतो भवति । एताभिरिष्टिभिः
संस्कृते वक्तौ प्रकृत्यनुष्ठानादिति प्राप्ते ब्रूमः । यद्यपि पवमा-
नेष्टिर्विकृतिः, तथापि चोदको न तस्यां पवमानेष्टौ पवमाने-
ष्टिभिः संस्कृते वक्तौ तां पवमानेष्टिमतिदेष्टुं प्रभवति । प्रकृतौ
प्रयाजादिपवमानेष्टेरङ्गत्वाभावात् । किञ्च एतस्याः पवमानेष्टेः
संस्कृताग्निसिद्ध्यर्थं पवमानेष्ट्यन्तराङ्गीकारे तत्रापि तथेत्यन्व-